

Međunarodna konferencija „Tuzlanski arhivski dani“, Tuzla, 27. i 28. rujna 2019.

Jasmin Jajčević

U organizaciji Društva arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona 27. i 28. rujna u hotelu Mellain u Tuzli održana je dvodnevna međunarodna konferencija pod nazivom „Tuzlanski arhivski dani“. Konferencija je okupila stručnjake iz arhivistike, povijesti i informacijsko-komunikacijskih tehnologija iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije. Izloženo je 19 znanstvenih radova u okviru zadane teme „Elektronski zapisi kao povijesni izvori četvrte generacije – značaj, zaštita i korištenje“, što je vrlo aktualna problematika s obzirom na činjenicu da u arhive već godinama stiže sve više digitalne građe. Osim izlaganja, na konferenciji je bila upriličena i prezentacija arhivske opreme i informacijskih sustava za upravljanje e-zapisima.

Plakat Međunarodne konferencije „Tuzlanski arhivski dani“.

Međunarodnu konferenciju „Tuzlanski arhivski dani“ organiziralo je Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, a sponzori konferencije bili su Kabas d.o.o. Sarajevo i Itineris d.o.o. Tuzla.

Konferenciju je svečano otvorio ministar za kulturu, sport i mlade u Vladi Tuzlanskog kantona Srđan Mićanović, a u uvodnom dijelu su sudionike pozdravili i gosti iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije:

- dr. sc. Dinko Čutura, direktor Hrvatskog državnog arhiva,
- dr. sc. Silvija Babić, predsjednica Hrvatskog arhivističkog društva,
- Lela Pavlović, direktorica Međuopštinskog istorijskog arhiva Čačak i predsjednica Arhivističkog društva Srbije,
- dr. sc. Miroslav Novak, Pokrajinski arhiv Maribor,
- Spomenka Pelić, predsjednica Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine i direktorica Kantonalnog arhiva Travnik,
- Milena Popović Subić, Arhiv Vojvodine,
- mr. sc. Sejidalija Gušić, predsjednik Arhivističkog udruženja Federacije Bosne i Hercegovine i
- doc. dr. sc. Vlatka Lemić, podpredsjednica ICARUS-a, Time Machine ambasadorica i članica Izvršnog vijeća EURBICA-e.

Nakon svečanog otvorenja i obraćanja gostiju, upriličena je promocija knjige doc. dr. sc. Vlatke Lemić pod nazivom „Arhivi i arhivistika za suvremenog korisnika“. Promotori knjige bili su: prof. dr. Hrvoje Stančić, dr. sc. Zdenka Semlić Rajh i prof. dr. Izet Šabotić.

Tema konferencije, „Elektronski zapisi kao povijesni izvori četvrte generacije – značaj, zaštita i korištenje“, predstavljena je kroz tri tematska bloka:

Prva sesija

- Dr. sc. Vlatka Lemić, *Sveučilište u Zagrebu* (Hrvatska), Time Machine projekt: arhivske perspektive

- Dr. sc. Miroslav Novak, *Pokrajinski arhiv Maribor* (Slovenija), O mogućnostima upotrebe umjetne inteligencije u arhivima
- Prof. dr. Izet Šabotić, *Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli* (Bosna i Hercegovina), Elektronski zapisi kao povijesni izvori – prednosti i zamke
- Dr. sc. Zdenka Semlić Rajh, *Pokrajinski arhiv Maribor* (Slovenija), RiC (*Records in Context*) i elektronski zapisi

Druga sesija

- Prof. dr. sc. Hrvoje Stančić, *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu* (Hrvatska), Blockchain i očuvanje povjerenja u e-zapise
- Dr. sc. Silvija Babić, *Hrvatski državni arhiv* (Hrvatska), Propitivanje temeljnih arhivističkih principa u e-okruženju
- Mr. sc. Aida Škoro Babić, *Arhiv Republike Slovenije* (Slovenija), Izazovi arhiviranja elektronske građe slovenskog pravosuđa
- Zoran Vukelić, *Istorijski arhiv Subotica* (Srbija), Prednosti i mane elektronske komunikacije – Iz prakse Službe zaštite arhivske građe i registraturskog materijala Istorijskog arhiva Subotica
- Mr. sc. Jasmin Jajčević, *Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona* (Bosna i Hercegovina), E-zapisi – prednosti, nedostaci i preporuke zaštite
- Mr. sc. Omer Zulić, *Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona* (Bosna i Hercegovina), Uloga propisa u uspostavljanju sustava upravljanja e-zapisima u Bosni i Hercegovini
- Mr. sc. Jasmina Živković, *Istorijski arhiv Požarevac* (Srbija), Zaštita osobnih podataka kao izazov u vremenu elektronskih zapisa

INFO

Mrežna stranica Društva arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona dostupna je na: <http://daztk.net/>

Više informacija o Konferenciji dostupno je na: <https://www.youtube.com/watch?v=rBg5FIYBnrE>

Otvaranje Konferencije © DARTK

Promocija knjige „Arhivi i arhivistika za suvremenog korisnika” © DARTK

Sudionici Konferencije © DARTK

Treća sesija

- ♦ Prof. dr. sc. Sead Selimović, *Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli* (Bosna i Hercegovina), Značaj elektroničkih izvora za proučavanje povijesti Bosne i Hercegovine od 1992. do 1995. godine
- ♦ Slobodanka Cvetković, *Istorijski arhiv Požarevac* (Srbija), Dokumenti istrgnuti iz konteksta, opasnost od manipuliranja znanošću
- ♦ Tatjana Segendinčev, *Istorijski arhiv Subotica* (Srbija), Korištenje

„e-arhiva“ u istraživanju na primjeru čitaonice Arhiva Subotice

- ♦ Stjepan Prutki, Irena Milobara, *Državni arhiv u Vukovaru* (Hrvatska), Mogući metapodaci i njihovo povezivanje u opisu i korištenju digitaliziranih zemljišnih knjiga Državnog arhiva u Vukovaru
- ♦ Milena Popović Subić, *Arhiv Vojvodine, Novi Sad* (Srbija), Javni registri kao temelj e-uprave
- ♦ Jugoslav Veljkovski, *Istorijski arhiv Grada Novog Sada* (Srbija), Šta poslije papira? E-dokumenti i pisanje povijesti u 21. stoljeću
- ♦ Dr. sc. Gašper Šmid, *Arhiv Republike Slovenije* (Slovenija), SI AS 2058, Zbirka stenografskih bilježaka sjednica predstavnika, senata i skupštine Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno Kraljevine Jugoslavije, 1919-1939
- ♦ Žarko Štrumbl, dr. sc. Gašper ŠMID, *Arhiv Republike Slovenije* (Slovenija), Digitalizacija negativa na staklenim panelima iz SI AS 1138, Geodetska administracija Republike Slovenije.

Predsjednik Organizacijskog odbora konferencije mr. sc. Omer Zulić istaknuo je da se domaći arhivisti već nekoliko desetljeća susreću sa stvaranjem elektronskih zapisa, ali da smatra da nisu na najadekvatniji način odgovorili na sve izazove s kojima se susreću u vezi tih zapisa, od njihovog nastanka, korištenja i zaštite. Kako ne bi došli u situaciju da nakon nekoliko desetljeća razmišljamo jesmo li uopće sačuvali te važne povijesne izvore, bitno je sada aktualizirati to pitanje i ponuditi određena rješenja i smjernice.

Zemlje u regiji već su napravile značajne korake u uspostavljanju sustava upravljanja e-zapisima u arhivima i registraturama, jer to više nije stvar izbora nego potrebe. Prof. dr. sc. Hrvoje Stančić iz Zagreba istaknuo je da je informacijska tehnologija već dugo prisutna u arhivima zbog čega

upravo arhivi trebaju biti spremni preuzeti, danas dominantno, elektroničko gradivo. Slobodanka Cvetković iz požarevačkog arhiva primjetila je da arhivistima u Srbiji najviše problema predstavlja to što prethodne postavke za uređenje arhivističke struke nisu u dovoljnoj mjeri prilagođene događanjima na području elektronskih zapisa.

Cilj konferencije bio je razmjena znanja i iskustava na aktualnu i značajnu temu elektroničkih zapisa, čime je Društvo arhivskih zaposlenika Tuzlanskog kantona nastojalo dati svoj doprinos uspostavljanju, uređenju i unaprijeđenju sustava upravljanja e-zapisima u arhivima, ali i registraturama. Prilagođavanje arhiva potrebama vremena obilježenog novim tehnologijama je proces i i zato je najvažnije raditi na razvoju i razumijevanju novih tehnologija i njihovoj učinkovitoj primjeni, istakli su stručnjaci okupljeni na konferenciji. Tako će se i digitalna građa kvalitetno zaštititi, ali i biti dostupna korisnicima onda kada oni to trebaju. Za taj proces izuzetno su važni i stručni i znanstveni skupovi poput ovog u Tuzli. ■

